

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра етнології і археології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри етнології і археології
протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етнологія
Викладач (-і)	Костючок Петро Леонтійович, к.і.н., професор кафедри етнології і археології
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	petro.kostyuchok@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок о 15.00.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>«Етнологія» є обов'язковим освітнім компонентом освітньо-професійної програми для здобуття освітнього рівня бакалавра з галузі знань Освіта/Педагогіка, спеціальності «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» предметної спеціальності Середня освіта (Історія та громадянська освіта). «Етнологія» передбачає вивчення розвитку уявлень про головні тенденції етнологічної науки на сучасному етапі, питань теорії етносу, етногенезу та етнічної історії, сучасної класифікації народів світу, традиційних і сучасних форм життєдіяльності етносів різних континентів, особливостей міжетнічної комунікації, етнічної картини світу, етнічної свідомості. Лекційні та семінарські заняття допоможуть здобувачам освіти глибше засвоїти вузлові питання етнічного розмаїття світу, ознайомитися з історією етнологічної науки, оперувати науковою етнологічною термінологією, теоріями, концепціями, вивчити основи етнопсихології, етнічних процесів та етнічної культури. На семінарських заняттях здобувачі освіти оволодівають основами наукового дослідження, навчаються самостійно оцінювати етнічні процеси, висловлювати і аргументувати власні думки. Предметом вивчення навчальної дисципліни є матеріальна культура народів, обряди, звичаї, вірування, система виховання, розселення народів, демографічні процеси, етнічна самосвідомість.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є сформувати знання про форми впливу людини, суспільства, держави на етнічні процеси і явища; формувати етнічну свідомість і культуру поведінки для гармонійного засвоєння цінностей свого народу і загальнолюдських здобутків; забезпечувати передачу етнокультурних традицій з покоління в покоління; запобігати поширенню етнічної упередженості й пересудів; плекати культуру міжетнічного спілкування; синтезувати результати інших гуманітарних і природничих наук для глибокого і всебічного пізнання етнічної сфери життєдіяльності людського суспільства.</p> <p><i>Завдання</i> курсу полягає у вивченні студентами проблем, пов'язаних з історією світової етнологічної думки, новітніх інтерпретацій етнічного розвитку світу, етнічну картину людства та її багатоманітність, основи теоретичної етнології, особливості протікання етнічних процесів і конфліктів.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • етапи становлення етнології як самостійної галузі знань; • основи методології етнологічного дослідження; • світові етнологічні школи, їх теорії та ідеї; • класифікацію етносів, критерії, види та їх характеристику; • сучасний стан розробки теорії етносу, нації, етнічності; 	

- основні характеристики та компоненти психології етносу;
- сутність процесів етнічного розмежування та згуртування;
- основні риси сучасних етнічних процесів в світі;
- сутність і типологію етнічних конфліктів;
- проблему співвідношення етнічного і культурного, етнічного і релігійного; значення звичаїв і ритуалів в житті того чи іншого представника етносу;
- принципи та методи представлення складної історичної інформації у логічно послідовній формі (характеристиці).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *вміти*:

- застосовувати методи історичного аналізу та синтезу історичних фактів, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки в історичному процесі;
- застосувати на практиці етнологічні методи;
- аналізувати різні фактори життєдіяльності етнічних спільнот;
- співставляти різні інтерпретації основних понять у викладі наукових шкіл;
- робити висновки на основі аналізу статичних і динамічних характеристик психології етносу;
- робити узагальнення та висновки на основі аналізу етнічного розвитку світу.

Структурно-логічне місце навчальної дисципліни.

Пререквізити: «Давня і середньовічна історія України», «Історія середніх віків», «Історія Центрально-Східної Європи в давні часи і Середньовіччя», «Нова історія країн Західної Європи і Америки», «Філософія».

Кореквізити: «Сучасні освітні технології», «Методика навчання історії», «Виробнича історико-краєзнавча практика (в закладах позашкільної освіти)».

Постреквізити: «Теоретичні і методичні аспекти вивчення культури», «Історія Центрально-Східної Європи нового і новітнього часу», «Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти», «Методика навчання суспільствознавчих предметів».

4. Програмні компетентності та результати навчання

Пропонована дисципліна покликана розвинути наступні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання, потребує інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії та громадянської освіти в закладах загальної середньої освіти і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, а також до використання знань у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання й повноцінне розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; отримувати і передавати професійну інформацію іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність поважати мультикультурність і різноманітність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Компетентності предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) (ПК)

ПК 4. Здатність інтегрувати набуті знання з історичних та інших гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, володіти базовими знаннями української та світової культури в контексті готовності майбутніх фахівців до спілкування у мультикультурному середовищі на основі толерантності, діалогу і співробітництва.

ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз різних джерел інформації та наукового

пізнання, використовувати їх у професійній діяльності.

ПК 9. Здатність використовувати в професійній діяльності нові підходи до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції, з метою формування історичної свідомості, національної пам'яті, здійснення громадянсько-патріотичного виховання.

Програмні результати навчання (РН)

РН 1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології, сучасних освітніх технологій; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН 2. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН 3. Називати і аналізувати методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікувати форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН 5. Вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН 6. Називати і пояснювати принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН 7. Демонструвати знання основ фундаментальних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН 8. Генерувати обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН 11. Виявляти навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН 12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН 13. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Демонструвати інтегроване мислення, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. Використовувати краєзнавчу складову курсу історії, громадянської освіти, для активізації пізнавальної діяльності учнів; організовувати позакласну гурткову роботу, музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини України та світу з навчальною, науковою і просвітницькою метою.

ПРН 6. Працювати з джерелами інформації, вміти їх аналізувати, синтезувати, порівнювати та інтегрувати їх у зміст навчання історії, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН 9. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керуватися у своїй діяльності сучасними

принципами толерантності, діалогу і співробітництва.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни д.ф.н. / з.ф.н.			
лекції	16/8		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	24/4		
самостійна робота	50/78		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Предметна спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3-й семестр	Середня освіта (Історія та громадянська освіта)	2	нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції д.ф.н / з.ф.н.	сам. роб. дф.н. / з.ф.н.
			семін. (практ ичн.) заняття д.ф.н. / з.ф.н.
Тема 1. Становлення етнології як самостійної галузі знань.		2/2	2/- 4/6
Тема 2. Методи і методологія етнології.		-/-	2/- 4/6
Тема 3. Історія світової етнологічної думки		-/-	2/- 4/6
Тема 4. Новітні теоретичні розробки сучасної етнології		2/-	-/- 4/6
Тема 5. Етнічна картина світу		2/2	2/2 2/6
Тема 6. Етнос. Нація. Етнічність		2/2	-/2 2/6
Тема 7. Теорія етносу.		-/-	2/- 2/6
Тема 8. Теорія нації.		-/-	2/- 2/6
Тема 9. Процеси етнічного розмежування та етнічного згуртування.		2/-	2/- 2/6
Тема 10. Етнічні контакти.		-/-	2/- 2/6
Тема 11. Сучасні етнічні процеси.		2/2	-/- 2/4
Тема 12. Етнопсихологія.		2/-	2/- 4/4
Тема 13. Етнічні конфлікти.		-/-	2/- 4/4
Тема 14. Етнополітичні конфлікти		2/-	-/- 4/2
Тема 15. Етнічна культура.		-/-	2/- 4/2
Тема 16. Етнос і релігія		-/-	2/- 4/2
ЗАГ:		16/8	24/4 50/78
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної	Відповідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті		

дисципліни	<p><u>імені Василя Стефаника</u> знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки.</p> <p>Семестровий контроль рівня знань та успішності студентів відбувається у формі екзамену. Підсумкова оцінка (максимум 100 балів) визначається як сума балів за поточний контроль знань (50 балів) та результатів екзаменаційної роботи (50 балів). Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 15 балів), балу за колоквиум (максимально 10 балів), балу за контроль самостійної роботи (максимально 15 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 10 балів), оцінки на іспиті (максимально 50) та в сукупності становить максимально 100 балів.</p> <p>Сумарна кількість – 100 балів.</p> <p>Загальна оцінка, яка максимально становить 100 балів, виводиться на основі суми балів, отриманих за всі види контролю знань.</p> <p>Семестровий контроль рівня знань та успішності студентів</p> <table border="1" data-bbox="555 741 1275 1211"> <thead> <tr> <th colspan="3">Шкала оцінювання</th> </tr> <tr> <th>Університетська</th> <th>Національна</th> <th>Шкала ЄКТС</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>відмінно</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>80-89</td> <td rowspan="2">добре</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td rowspan="2">задовільно</td> <td rowspan="2">E</td> </tr> <tr> <td>50-59</td> </tr> <tr> <td>26-49</td> <td>незадовільно (з можливістю повторного складання)</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>1-25</td> <td>незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>	Шкала оцінювання			Університетська	Національна	Шкала ЄКТС	90-100	відмінно	A	80-89	добре	B	70-79	C	60-69	задовільно	E	50-59	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
Шкала оцінювання																									
Університетська	Національна	Шкала ЄКТС																							
90-100	відмінно	A																							
80-89	добре	B																							
70-79		C																							
60-69	задовільно	E																							
50-59																									
26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX																							
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F																							
Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях	<p>Оцінювання знань на семінарських заняттях здійснюється за 100-бальною шкалою (підсумковий максимально 15 балів). Передбачається обговорення проблемних питань на задану тематику, участь в дискусії, виступи (в т.ч. презентації) за темами семінарських занять.</p> <p>На семінарському занятті діє такий принцип оцінювання :</p> <p>«Відмінно» А (90-100 балів) – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті знання при аналізі практичного матеріалу, володіє понятійним апаратом, відмінно орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Повною мірою володіє історичним критичним мисленням, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«Добре» В (80-89 балів) – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного</p>																								

матеріалу, знає історичну термінологію, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Достатньо володіє історичним критичним мисленням, однак робить окремі помилки; будує аргументацію на основі декількох доказів;

«Добре» С (70-79 балів) – здобувач освіти достатньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції етнології, будує аргументацію на основі 2-3 доказів. Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію історичних джерел. Загалом має добрі знання програмного матеріалу, але є певні прогалини, має добрі уміння і навички, однак відповідь містить помилки.

«Задовільно» D (60-69 балів) – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань. Відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) посередньо оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції етнології. Виявляє знання основного матеріалу, проте є суттєві недоліки, має задовільні уміння і навички; відповідь не чітка і спрощена, у письмовій роботі є багато помилок. Посередньо знає історичну термінологію і слабо володіє понятійним апаратом, задовільно орієнтується в історичній хронології, недостатньо володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал.

«Задовільно» E (50-59 балів) – здобувач має значні прогалини у знаннях, допускає багато помилок, уміння і навички на низькому рівні; не здатен (на) використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь спрощена, у письмовій роботі є суттєві помилки. Знає на низькому рівні історичну термінологію і слабо володіє понятійним апаратом, на низькому рівні орієнтується в історичній хронології, поверхово володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом на елементарному рівні. Не може переконливо аргументувати. Не має системних знань.

Незадовільно FX (26-49) – у здобувача елементарні знання фактичного матеріалу (до 50%), відсутні уміння і навички, відповідь не змістовна, у письмовій роботі є суттєві помилки. Студент використовує виключно інформацію із підручника, довідника. Практично не знає термінологію (до 50%), не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен (на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції етнології. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших.

	<p>Не завжди дотримується етики професійної взаємодії.</p> <p>Незадовільно F (1-25) здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Пропущене заняття або негативну оцінку, отриману на семінарському занятті, здобувач освіти зобов'язаний(-на) «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем згідно встановленого графіку навчання. При цьому може виставлятися оцінка, а попередня не впливатиме на середній бал здобувача освіти.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Критерії оцінювання відповіді на розгорнуте запитання:</p> <p>«відмінно» А (90-100 балів) – відповідь детально структурована та вичерпна. Здобувач освіти повноцінно розкриває матеріал, логічно мислить, вільно використовує теоретичні знання, демонструє знання наукової літератури, висловлює власне ставлення, робить ґрунтовні узагальнення та висновки, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.</p> <p>«добре» В (80-89 б.) – відповідь структурована, здобувач освіти розкриває суть питання. Демонструє знання значної кількості фактичного матеріалу, але допускає окремі помилки. Робить фрагментарні узагальнення, усвідомлює роль і значення конкретних подій.</p> <p>«добре» С (70-79 б.) – відповідь структурована, здобувач освіти розкриває суть питання, але має певні прогалини та розриви. Демонструє знання значної кількості фактичного матеріалу, але допускає низку окремих помилок. Робить фрагментарні узагальнення.</p> <p>«задовільно» D (60-69 б.) – здобувач освіти розкриває суть питання зі значними прогалинами та розривами. Демонструє знання найбільш важливих термінів, понять, але допускає значні помилки. На задовільному рівні володіє матеріалом. Узагальнення практично відсутні або дуже фрагментарні.</p> <p>«задовільно» E (50-59 б.) – здобувач знає лише одиничні факти або допускає значні помилки. Не володіє ключовими поняттями, узагальнення відсутні. Відповідь містить лише одиничні конкретні факти або узагальнюючу інформацію.</p> <p>«незадовільно» FX (26-49 б.) – здобувач не володіє матеріалом, історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен (на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції етнології. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших.</p>
Вимоги до письмових тестових робіт	<p>Проводяться у системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua. Тестові питання (як правило, одне на 1-у хвилину) в системі дистанційного навчання університету, оцінені за стобальною шкалою, при виставленні оцінки викладачем в журнал АСУ-КНУВС, автоматично переводяться відповідно до розподілу балів дисципліни в електронному журналі.</p>
Семінарські заняття	<p>Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях здійснюється за 100-бальною шкалою. Кожен студент зобов'язаний взяти участь не менше як на одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру. Пропущене заняття або негативну оцінку студент зобов'язаний «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем. При цьому може виставлятися оцінка, а попередня не впливатиме на середній бал студента.</p>

Колоквіум	<p>Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною системою.</p> <p>Відмінно» А (90-100 балів) – здобувач освіти міцно засвоїв етнічну карту світу, вільно використовує набуті знання при аналізі історико-етнографічних регіонів, володіє класифікаціями, володіє просторовою компетенцією, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал.</p> <p>«Добре» В (80-89 балів) – здобувач освіти добре засвоїв етнічну карту світу, володіє основними аспектами класифікацій, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу або при аналізі конкретних історико-етнографічних регіонів та областей, добре володіє просторовою компетенцією, однак робить окремі помилки при візуалізації.</p> <p>«Добре» С (70-79 балів) – здобувач освіти достатньо володіє етнічною картою, може самостійно окреслити лінгвістичні, антропологічні, конфесійні класифікації, однак має певні прогалини у володінні візуалізацією мапи, відповіді містять окремі помилки.</p> <p>«Задовільно» D (60-69 балів) – здобувач освіти в основному опанував етнічну карту, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань, не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати матеріал.</p> <p>«Задовільно» E (50-59 балів) – здобувач має значні прогалини в етнічній карті, допускає багато помилок, уміння і навички на низькому рівні, відповідь спрощена, на низькому рівні орієнтується в мапі, не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати матеріал.</p> <p>Незадовільно FX (26-49) – у здобувача відсутні елементарні знання етнічної карти, відповідь не змістовна, не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, матеріал.</p>
Індивідуальна робота	<p>Оцінювання індивідуальної роботи проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Здобувач/ка повинні виконати дві відеопрезентації по народах Європи, Африки, Азії, Америки, Австралії, Океанії. Кожен студент на свій розсуд має вибрати по одному народу з цих континентів. Технічні вимоги: довжина відеопрезентації максимум 5:30 хв. На відеопрезентацію потрібно накласти свій голос. Рекомендуємо використовувати canva або схожі системи монтування. На слайді використовуйте лише 14-28 слів. Перший слайд: показати на карті світу локацію вибраного етносу. Другий: окреслити його мову, чисельність. Третій: показати етногенез народу. У довільній формі показати специфіку матеріальної і духовної культури. Серед преференцій у матеріальній культурі: житло, одяг, їжа, сфери зайнятості; у духовній культурі: обряди, сімейно-шлюбні відносини, світогляд, символіка, базові звичаї. Загрузити відеопрезентації на відповідний Гугл-диск дисципліни.</p> <p>Критерії оцінювання індивідуальних завдань:</p> <p>«Відмінно» А (90-100 балів) – здобувач освіти повністю виконав вимоги до відеопрезентації, вільно використовує набуті знання при аналізі історико-етнографічних регіонів, володіє класифікаціями, володіє просторовою компетенцією, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал.</p>

	<p>«Добре» В (80-89 балів) – здобувач освіти добре виконав вимоги до відеопрезентації, володіє основними аспектами класифікацій, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу або при аналізі конкретних історико-етнографічних регіонів та областей, добре володіє просторовою компетенцією, однак робить окремі помилки при візуалізації.</p> <p>«Добре» С (70-79 балів) – здобувач освіти достатньо виконав вимоги до відеопрезентації, може самостійно окреслити окремі елементи духовної і матеріальної культури етносу, однак має певні прогалини у володінні візуалізацією мапи, відповіді на слайдах містять окремі неточності.</p> <p>«Задовільно» D (60-69 балів) – здобувач освіти в основному виконав вимоги до відеопрезентації, але непереконливо відповідає, плутає етнокультурну специфіку регіону, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань, не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати матеріал.</p> <p>«Задовільно» E (50-59 балів) – здобувач має значні прогалини у виконанні вимог до відеопрезентації, допускає багато помилок щодо етнокультурної специфіки регіону, уміння і навички на низькому рівні, не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати матеріал.</p> <p>«Незадовільно» FX (26-49) – у здобувача відсутні елементарні знання щодо підготовки відеопрезентації, відповідь не змістовна, не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, матеріал.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Форма і терміни підсумкового контролю визначаються навчальним планом. Студент(-ка) допускається до підсумкового контролю (іспиту) за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 25 і більше балів під час поточного контролю.</p> <p>Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом навчальної дисципліни.</p> <p>Здобувач освіти, який в установленний термін не виконав усіх форм роботи і (або) отримав менше 25 балів за поточний контроль направляє на талон № 2. До того часу, студент(-ка) має виконати/доопрацювати всі форми роботи.</p> <p>Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Зарахування пропущених занять відбувається за допомогою методів усного опитування чи тестування.</p>
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – іспит.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність:

Навчальний процес побудований на основі дотримання принципів академічної доброчесності, прозорості та законності роботи. Як викладач, так і здобувач освіти, повинні дотримуватися: [Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#); [Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#); [Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#); [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти](#)

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє 0 балів та пропонує студенту повторно виконати необхідний вид роботи.

Під час занять забороняється користування мобільним телефоном.

Студенти, **котрі навчаються за індивідуальним графіком**, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентують-ся [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять обов'язкове. У випадку пропуску відпрацьовується тема пропущеного заняття. Як правило, «відпрацювання» проходить в усній формі (в окремих випадках, коли є поважні причини, – онлайн) або шляхом вирішення тестових завдань на сайті дистанційного навчання.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується документом: [Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти](#). У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3 або не допуску до екзаменів внаслідок не виконання навчального плану, студент має право на повторне вивчення курсу, що регулюється [Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#)

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Етнографія України: навчальний посібник / За ред. С.А.Макарчука. Львів, 1994.
 2. Етнологія: термінологічно-понятійний довідник: навч. посіб. для студ. Луцьк, 2009. 242 с.
 3. Кафарський В. І., Савчук Б. П. Етнологія: підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 432 с.
 4. Мала енциклопедія етнодержавознавства / за ред. Ю. Римаренка. Київ, 1997. 942 с.
 5. Савчук Б., Кафарський В. Вступ до етнології. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. 20 с.
 6. Тиводар М.П. Етнологія: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2004. 624 с.
 7. Хоптяр Ю.А. Етнологія. Київ, 2008. 144 с.
 8. Юрій М.Ф. Етнологія. Навчальний посібник. Київ, 2006. 360 с.
 9. Benedict R. Patterns of Culture. New York : Mariner Books, 2005. 291 p.
 10. Duranti A. Linguistic Anthropology. Cambridge : CUP, 1997. 398 p.
 11. Miller B. Cultural Anthropology. 4th ed. Boston : Pearson Education, 2007.
- Додаткова література
12. Єгрешій О., Костючок П., Райківський І. Освітні процеси на Гуцульщині як фактор становлення української національної ідентичності у ХІХ – на початку ХХ ст. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2025. № 6. С. 1370–1380.
 13. Єгрешій О., Костючок П., Райківський І. Створення та діяльність товариств на Гуцульщині в кінці ХІХ – на початку ХХ ст. як рушії української національної ідентичності. *Вісник гуманітарних наук*. 2025. №8.
 14. Ігнатенко І. Етнологія для народу: свята, традиції, звичаї, обряди, прикмети, вірування українців Київ, 2016. 319 с.
 15. Костючок П. Культурні маркери національної ідентичності. *Вісник Прикарпатського університету. Історія*. 2012. Вип. 22.
 16. Лозко Галина. Етнологія релігії. Наукові статті. Миколаїв: Іліон, 2023. 372 с.
 17. Мушкетик Л. Сучасна угорська етнологія: осередки, напрями досліджень, персоналії. Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2017. 399 с.
 18. Myronova N., Maksymova A., Senchylo-Tatlilioglu N., Kostyuchok P., & Nastenka S. Linguistic divergence in the context of globalization: an analysis of linguistic changes and its impact on

cultural identity. ad alta: Journal of Interdisciplinary Research. 2024. 14 (1, Special Issue XLII), 129–134.

Інформаційні ресурси

19. Інститут історії України НАН України <https://history.org.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>

Викладач Костючок П. Л. професор кафедри етнології і археології